

До Председателя на научно жури
съгласно Протокол от ФС № 53/ 28.10.2021 г.
и Заповед № 109-472/05.11.2021 г.
на Ректора на Медицински Университет – Варна

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“
по научна специалност „нефрология“ на д-р Александър Александров Петров,
Медицински университет „Проф. Д-р Параклев Стоянов“- Варна, Факултет
„Медицина“, Катедра „Втора катедра по вътрешни болести“
на тема: „Ниво на информираност на пациентите с хронично бъбречно заболяване
по отношение на бъбрената трансплантация и значение на информираността при
избора на бъбречно заместително лечение“

от доц. д-р Александър Иванов Осиченко, д.м.,
научна специалност – нефрология, Началник Клиника по диализно лечение,
Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда, София

Хроничното бъбречно заболяване (ХБЗ) е един от основните и социално значими здравословни проблеми, които засягат обществото в глобален мащаб. В България заболеваемостта е 12,8%, като на хрониодиализа са приблизително 3800 пациенти. Определянето на актуалната информираност по отношение на различните възможности за бъбречно-заместващо лечение, особено бъбрената транспантация, е от важно значение за цялостната прогноза и пряко рефлектира върху качеството на живота на реципиентите.

Това определя и актуалността на представения дисертационен труд на д-р Александър Александров Петров, който си поставя за цел изследване нивото на информираност на пациентите с ХБЗ по отношение на бъбрената трансплантация и значението на информираността при избора на бъбречно-заместително лечение. За реализиране на поставената цел са формулирани ясно и точно 5 основни задачи. Допуска се хипотезата, че българският пациент не е достатъчно информиран за заболяването си и се нуждае от точна, синтезирана информация, която да му помогне да направи информиран избор по отношение на неговото лечение.

Дисертационният труд съдържа 145 стандартни страници и е онагледен с 2 таблици, 84 фигури и 1 приложение. Литературната справка включва 233 литературни източника, от които 11 на кирилица и 222 на латиница.

Д-р Александър Петров познава добре състоянието на проблема и е представил творческа оценка на анализирания литературен материал.

Дисертационният труд обхваща 126 лица разпределени в четири групи: контролна група здрави лица, които нямат информация за бъбречно заболяване /37 пациенти/, болни в преддиализен стадий /20 пациенти/, болни на хемодиализа и перитонеална диализа /47 пациенти/, бъбречно трансплантирани /22 пациенти/. Включващите и изключващите критерии са формулирани ясно и точно.

Изследваните лица попълват специално създадена анкетна карта, състояща се от пет панела: демографски данни; въпроси, които касаят нивото на информираност по отношение на ХБЗ, бъбречната трансплантация, хемодиализата, перитонеалната диализа, както и въпроси, свързани с качеството на живот

Използваните разнообразни съвременни методи – документален, исторически, социологически и статистически съответстват на целите на изследването.

Получените резултати са интерпретирани задълбочено и при съпоставяне с данните от публикувани в литературата изследвания, в случаите когато такива са налични. Резултатите потвърждават изказаната хипотеза за ниската здравна грамотност на населението по отношение на хроничното бъбречно заболяване и методите за заместително лечение на бъбречната функция. Установеният висок процент на незнание сред болните в преддиализен и диализен стадий, които са бъдещите реципиенти доказва, че необходимостта от взимане на мерки както на локално, така и на национално ниво са от първостепенна важност. Приносите на дисертационния труд са с определен научно-теоретичен и приложно-практичен характер.

Приноси с теоретичен характер: 1) Направен е подробен анализ на същността и ролята на ХБЗ по отношение на общественото здраве и тежестта, която носи както за болните, така и за здравната система. 2) Представен е задълбочен преглед на литературните данни относно информираността и здравната грамотност на населението относно ХБЗ, рисковите фактори, прилаганите видове лечения и ролята им върху подобряването качеството на живот. 3) Доказана е разлика в информираността на лицата, които са пряко засегнати от заболяването и тези без здравословни проблеми.

Приноси с практико-приложен характер 1) Изведени са основни пропуски и недостатъци по отношение информираността и здравните познания на изследваните лица относно същността на ХБЗ, провежданото лечение, рисковите фактори, промяната в качеството на живот и законовата уредба на страната във връзка с органната трансплантиация. 2) Разработен и предложен е алгоритъм за изготвяне на ръководство за превенция, диагностика, лечение и проследяване на пациентите с ХБЗ.

Поставя се и началото на създаването на специализирано Ръководство, насочено към самите болни, с което се цели подобряване на общата здравна култура на пациентите, така че пациентът да направи своя информиран избор за бъбречно-заместващо лечение.

Във връзка с темата на дисертацията д-р Александър Петров има 3 публикации в научни списания.

Представените материали по процедурата отговарят на изискванията на Закона за развитието на академичния състав на Република България и Правилника за развитието на академичния състав на МУ – гр. Варна за присъждане на научна степен „доктор“.

В заключение, считам, че дисертационният труд на д-р Александър Петров е завършен, съвременен, задълбочен, добре структуриран и оформлен, с ясни и точно формулирани и изпълнени задачи, с определени изводи и приноси както за съвременната наука, така и за практиката в една интересна социално-значима област, каквато е бъбречно-заместващата терапия. Всичко това ми дава основание да препоръчам на членовете на уважаемото научно жури да присъди на д-р Александър Александров Петров образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност нефрология в професионално направление 7.1. Медицина от област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

12.11.2022 г.

София

доц. д-р Александър Иванов Осиченко, д.м.,

